

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	13
--------------------	----

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ

1. Ορολογία	17
1.1. Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή.	17
1.2. Οι σκοποί της αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή	18
1.3. Είδη αξιολόγησης	19
1.3.1. Αξιολόγηση με βάση την κοινωνική νόρμα αναφοράς. . .	19
1.3.2. Αξιολόγηση με βάση τη νόρμα κριτηρίου.	21
1.3.3. Αξιολόγηση με βάση την ατομική νόρμα αναφοράς	21
1.4. Μορφές αξιολόγησης	22
1.4.1. Η διαγνωστική αξιολόγηση.	23
1.4.2. Η διαμορφωτική αξιολόγηση.	23
1.4.3. Η τελική ή αθροιστική αξιολόγηση	26
1.5. Κριτήρια ποιότητας αξιολόγησης	26
1.5.1. Αντικειμενικότητα	26
1.5.2. Αξιοπιστία	28
1.5.3. Εγκυρότητα	28
1.5.3.1. Ονομαστική εγκυρότητα	28
1.5.3.2. Εγκυρότητα περιεχομένου	28
1.5.3.3. Εγκυρότητα συμφωνίας	29
1.5.3.4. Προβλεπτική εγκυρότητα	29
1.5.3.5. Εγκυρότητα κατασκευής	30
1.5.4. Αξιοπιστία και εγκυρότητα	30

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

2. Η αξιολόγηση στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο	35
2.1. Ιστορικό πλαίσιο: Η εξέταση και η βαθμολόγηση	35
2.1.1. Τα τεστ νοημοσύνης και η αξιολόγηση στο σχολείο	40
2.2. Κοινωνικό πλαίσιο: Οι κοινωνιολογικές θεωρήσεις για την αξιολόγηση.	42
2.2.1. Max Weber: Εξετάσεις και εξορθολογισμός	43
2.2.2. Οι λειτουργιστές Emile Durkheim και Talcott Parsons: Κοινωνικοποίηση και αξιολόγηση.	46
2.2.3. Samuel Bowles και Herbert Gintis: Το σχολείο στον καπιταλισμό και ο ρόλος της αξιολόγησης	49
2.2.4. Pierre Bourdieu: Έξη, πολιτισμικό κεφάλαιο και εξετάσεις	52
2.2.5. Michel Foucault: Πειθαρχική εξουσία και εξέταση	56
2.2.6. Basil Bernstein: Κώδικας εκπαιδευτικής γνώσης και αξιολόγηση.	59
2.2.7. Michael Apple: Η επίσημα αξιολογημένη γνώση, η μορφή και ο τρόπος αξιολόγησης	64
3. Αξιολόγηση του μαθητή στη σχολική τάξη.	70
3.1. Συμπεριφορισμός και διδασκαλία	70
3.2. Η ταξινομία των διδακτικών στόχων και το αναλυτικό πρόγραμμα	71
3.3. Η ταξινομία των διδακτικών στόχων και η διδασκαλία	74
3.4. Η διαμορφωτική αξιολόγηση στο πλαίσιο της ταξινομίας των διδακτικών στόχων	77
3.5. Οι ασκήσεις αντικειμενικού τύπου και η ταξινομία των διδακτικών στόχων	81
3.6. Κριτική στην ταξινομία των διδακτικών στόχων	84
3.7. Elliott Eisner και Philippe Perrenoud: Δύο αντίπαλες προτάσεις για τους διδακτικούς στόχους.	86
4. Προς την αξιολόγηση για τη μάθηση	89
4.1. Εποικοδομισμός.	89
4.2. Lev S. Vygotsky: Η ιστορική, κοινωνική και πολιτισμική θεωρία	96
4.2.1. Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης και διδασκαλία	99

4.2.2. Δυναμική αξιολόγηση.	103
4.2.3. Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης: Ιστορικό και κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο και δυναμική αξιολόγηση	105
4.2.4. Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης: Κίνητρο μάθησης και δυναμική αξιολόγηση	107
4.3. Reuven Feurstein: Διαμεσολαβημένη μαθησιακή εμπειρία . . .	109
4.4. Jerome Bruner: Μάθηση με υποστήριξη	114
4.5. Neil Mercer: Η γλώσσα ως κοινωνικός τρόπος σκέψης - Μάθηση με υποστήριξη	118
4.6. Κοινωνικός εποικοδομισμός: Η σύνθεση Vygotsky και Piaget	122
4.7. Οι προτάσεις των Kathleen Hogan/Michael Pressley και Roland Tharp/Roland Gallimore	123
5. Αξιολόγηση για τη μάθηση και διαμορφωτική αξιολόγηση . . .	128
5.1. Η διαμορφωτική αξιολόγηση	131
5.2. Η εφαρμογή των συμπερασμάτων της έρευνας των Black και Wiliam	133
5.3. Οι κριτικές των John Pryor και Philippe Perrenoud	138
5.4. Η θεωρητική θεμελίωση της πρότασης των Black και Wiliam	142
5.5. Οι νέες πρακτικές για τη διαμορφωτική αξιολόγηση με βάση την πρόταση των Black και Wiliam	145
5.6. Η ανατροφοδότηση.	145
5.6.1. Τα είδη της ανατροφοδότησης.	153
5.6.2. Η ανατροφοδότηση ως κριτήριο διάκρισης για τη μορφή της αξιολόγησης.	156
5.6.3. Η ανατροφοδότηση στη διδακτική πράξη: Σχόλια, έπαινος ή βαθμός	161
5.6.4. Παραδείγματα τύπων ανατροφοδότησης για τη διαμορφωτική αξιολόγηση.	161
5.6.5. Μια αποτελεσματική ανατροφοδότηση	162
5.6.6. Μια λιγότερο αναπτυγμένη ανατροφοδότηση εξίσου αποτελεσματική	162
5.6.7. Μια ανατροφοδότηση προς αποφυγή	163
5.7. Η ερώτηση	164
5.8. Η αυτοαξιολόγηση	169
5.9. Η ετεροαξιολόγηση.	172
5.10. Ο φάκελος εργασιών (portfolio).	174

6. Άτυπες πρακτικές αξιολόγησης στη σχολική τάξη	178
6.1. Προφορικές ερωτήσεις	179
6.2. Κατηγορίες ερωτήσεων	182
6.2.1. Wragg και Brown	182
6.2.1.1. Ταξινόμηση ερωτήσεων	182
6.2.1.2. Διαστάσεις ερωτήσεων	183
6.2.1.3. Χαρακτηριστικά σχεδιασμού και πραγματοποίησης ερωτήσεων	184
6.2.2. Myhill και Dunkinn	187
6.2.3. Question Category System for Science	188
6.2.4. Ερωτήσεις παραγωγικής σκέψης	188
6.2.5. Ερωτήσεις με βάση την ταξινόμια γνωστικού τομέα	190
6.3. Παρατήρηση	193
7. Τυπικές πρακτικές αξιολόγησης στη σχολική τάξη.	195
7.1. Τεστ ασκήσεων αντικειμενικού τύπου	195
7.2. Ασκήσεις επιλεγμένης απάντησης	199
7.2.1. Ασκήσεις πολλαπλής επιλογής	199
7.2.2. Ασκήσεις σύζευξης (ή συσχέτισης/αντιστοίχισης)	200
7.2.3. Ασκήσεις εναλλακτικής απάντησης (ή διαζευκτικής απάντησης/σωστού - λάθους)	201
7.3. Ασκήσεις δομημένης απάντησης	202
7.3.1. Ερωτήσεις ανοιχτής απάντησης και συμπλήρωσης κενού	202
7.3.2. Ερωτήσεις εκτεταμένης γραπτής απάντησης (τύπου δοκιμίου).	203
7.3.3. Ερμηνευτικές ερωτήσεις	204
7.4. Επίλυση προβλήματος.	204

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΕΠΙΔΟΣΗ

8. Μέσα αποτύπωσης και απόδοσης της επίδοσης	213
8.1. Βαθμολογικές κλίμακες και περιγραφική αξιολόγηση	213
8.2. Ρουμπρίκα αξιολόγησης	225
8.3. Η αξιολόγηση ως μάθηση	227

8.4. Μετασχηματίζουσα παιδαγωγική αξιολόγηση	228
8.5. Έκθεση Περιγραφικής Αξιολόγησης	230
8.6. Η οργάνωση σύνταξης της ΕΠΑ και οι επιδράσεις της	234
<i>Βιβλιογραφία</i>	241